

θαύμαζεν. "Ομως τὰ δεδογμένα τελέσαντες τῷ νόμῳ, ἐπείπερ ἀπαντα τοῦ νόμου πληροῦν ὁ Χριστὸς παραγέγονε, καὶ ἀνάπαυσιν διδόναι τοῖς τοῦ νόμου προστάγμασιν, εἰς Ναζαρὲτ ἐπανέρχονται· ἔνθα καὶ πρὸς τοῦ ἀγγέλου Γαβριὴλ εὐηγγελίσατο ἡ τὸν Σωτῆρα τῷ αόσμῳ γεννήσασα, ἐξ ἀσπόρου μὲν συλλήψεως κυήσασα, παρθένος δὲ μετὰ γέννησιν μείνασσα, καὶ πᾶσι δεικνύουσα τοῖς βλέπουσιν, ὡς ἐγνωρίσθη Θεοῦ τὸ Σωτήριον, καὶ τὸ φῶς τοῖς ἔθνεσιν ἔλαυψε· καὶ ὡς Θεοῦ δικαιοσύνη καὶ λύτρωσις πᾶσι τῆς γῆς ἐφάνη τοῖς πέρασι· καὶ δόξαν τοὺς δεδεγμένους ἐνέδυσε θεϊκὴν δόμοῦ καὶ ἀτδιον, καὶ ῥεύσιν καὶ φθορὰν οὐ γινώσκουσαν.

ORATIO IN OCCURSUM DOMINI ...¹

^{PG}
^{33, 1193} VI. Ἀλλὰ γάρ φέρε λοιπόν, τὰ περὶ τῆς ἡμέρας ἐκ τῶν Ἱερῶν Εὐαγγε- 2021 λίων ἀκούσωμεν. Φησὶ γάρ περὶ Χριστοῦ ὁ θαυμάσιος Λουκᾶς, ὅτι « Ὁτε ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον τὸν Ἰησοῦν εἰς Ἱερουσαλήμ, τοῦ παραστῆσαι αὐτὸν τῷ Κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου: "Οτι πᾶν ἄρσεν διανοῦγον μήτραν, ἄγιον τῷ Κυρίῳ αληθήσεται". Σαμουὴλ μὲν οὖν, καὶ Ἰσαάκ, ὁμοῦ τε καὶ Ἰακώβ, Ἰωσήφ τε, καὶ ἔτεροι οἱ ἐκ στειρώσεως παρ' ἐλπίδα τεχθέντες, καὶ διανοίξαντες ἀκάρπους μήτρας μητέρων, ἄγιοι τῷ Κυρίῳ ἐκλήθησαν. Χρ-

iis quae lege praecepta erant; siquidem advenit Christus omnia quae legis sunt impleturus, ac finem legis praeceptis daturus; in Nazaret remigrant, ubi a Gabriele faustum nuntium acceperat ea quae Salvatorem mundo genuit, quaeque sine semine concipiendo praegnans fuit, et virgo post partum mansit, videntibusque omnibus ostendit notum factum esse salutare Dei, lumenque gentibus illuxisse; Dei item iustitiam ac redemptionem in omnibus terrae finibus apparuisse; ac quotquot receperunt eum, gloria divina pariter ac sempiterna induisse, fluxionis simul ac corruptionis nescia.

^{PG}
^{33, 1194} VI. Agedum vero, quae ad praesentem diem spectant ex sacris Evangelii audiamus. Ait enim de Christo admirabilis Lucas: *Postquam impleti sunt dies purgationis eorum secundum legem Moysi, adduxerunt Iesum in Hierusalem, ut sisterent eum Domino, sicut scriptum est in lege Domini: Quoniam omne masculinum adaperiens vulvam, sanctum Domino vocabitur.*² Samuel quidem et Isaiae, una cum Iacob, Ioseph, aliisque qui ex sterilibus praeter spem editi sunt, et infecundas matrum vulvas aperuere, sancti Domino sunt vocati.

¹ Oratio haec (quae exstat in App. op. S. Cyrilli Hierosolymitani) videtur esse cuiusdam *Anonymi* saeculi V, vel (forsitan) *Iuvenalis Hierosolymitani* (saec. V) (cf. RPhTh, 542).

² Lc. II, 22-23.

στὸς δὲ ὁ μόνος ἐκ μόνης (τοῦ μόνου Μονογενῆς) Παρθένου τεχθεὶς, καὶ μὴ διανοίξας πύλας παρθενικάς, οὐχ « "Αγιος τῷ Κυρίῳ », ἀλλ' « "Αγιος τῶν ἀγίων », καὶ Κύριος τῶν κυρίων, καὶ Θεὸς τῶν θεῶν, καὶ πρωτότοκος τῶν πρωτοτόκων, ἀρχῶν τε ἀρχόντων, καὶ βασιλεὺς βασιλευόντων, καὶ αἰληθήσεται, καὶ πιστεύθησεται, καὶ προσκυνηθήσεται, καὶ νῦν ἐν τῷ ναῷ ὑπὸ Συμεὼν κηρυχθήσεται.

HOMILIA IN LAUDEM S. MARIAE DEIPARAE¹

- 2022** [...] Νῦν δὲ τολμήσω περὶ τῆς μόνης Θεοτόκου καθ' ὁ καταλαμβάνω· PG 43, 488 καὶ πάλιν φοδοῦμαι. Οὐκ ἔχω γλώτταν ἀξίως εἰπεῖν τὰ λίαν μεγάλα. Ἰσχνόφωνος γάρ καὶ βραδύγλωσσος, καὶ οὐκ εὔλαλος ὑπάρχω, ἵν' οὕτως εἴπω, περὶ τῆς μεγαλωνύμου καὶ δσίας καὶ ἀπειρογάμου καὶ θεοτόκου Μαρίας, μητρὸς τοῦ Κυρίου· περὶ ἡς οὐκ εὐμαρῶς ἀνθρώπων γλῶττα λαλήσει. Ἰσχνοφωνεῖ γάρ πρὸς ταύτην, καὶ ὑποστέλλεται ἡ γλώσσα, οὐκ ἀξίως ἔχουσα τὸ λέγειν. Αὕτη γάρ καὶ τὰς τῶν οὐρανῶν δυνάμεις ἔξενισεν ἔξεστησαν πάντες ἄγγελοι, ἀρχάγγελοι, ἀρχαὶ, ἔξουσίαι, θρόνοι, κυριότητες, τὰ χερουβεῖμ καὶ τὰ σεραφεῖμ καὶ πᾶσα στρατιὰ ἀγγέλων φόβῳ καὶ τρόμῳ δεινῷ συσχε-

Christus vero, qui utpote unius ac solius unigenita, solus ex sola virgine natus est, nec virginales portas aperuit, non *Sanctus Domino*, sed *Sanctus sanctorum* et Dominus dominorum, et Deus deorum, et primogenitorum primogenitus, et principum princeps, et regnantium rex, cum vocabitur, tum credetur et adorabitur, nuncque a Symone in templo praedicabitur.

- 2022** [...] Iam vero audebo, dicam de sola Deipara, quatenus asse-PG 43, 487 quor; denuo tamen vereor, utpote qui lingua non sim praeditus idonea ad ea dicenda quae sunt valde magna; sum enim exili voce tardaque lingua, et minime disertus, ut sic verba facere possim de percelebri, sancta, innupta et deipara Maria matre Domini, de qua leviter loqui non debet humana lingua. Pertenuem enim habet vocem illius habita ratione, et imminuta est lingua, quae pro dignitate facultatem dicendi non habeat. Illa siquidem vel coelorum virtutes in stuporem convertit. Obstupuerunt omnes angeli, archangeli, principatus, potestates, throni, dominationes, cherubim ac seraphim et angelorum universus exercitus, timore tremoreque gravi detenti, quia cernebant illum, qui habitat in coelis, per eam versari

¹ Viri docti attribuunt Homiliam hanc (extat inter spuria S. Epiphanius) Germano Constantin., aut *Anonymo* eiusdem temporis, vel alio *Anonymo* saeculi v (cf. RPhTh, 542).